

Nieuwjaarspeech GO! 2019

Mevrouw de Minister,

Geachte genodigden,

Beste vrienden en sympathisanten van het GO!,

Dames en heren,

Dank dat u inging op onze uitnodiging om samen met ons te klinken op het nieuwe jaar!

De muzikale start van deze VIP nieuwjaarsreceptie, het nummer *Gold* van Gabriel Rios, met de boodschap om ervoor te gaan, maakte me even nostalgisch en zou ik dit willen beantwoorden met een andere, oude, gouden klassieker, namelijk met een lied dat Bob Dylan, zanger en Nobelprijswinnaar Literatuur, in 1964 uitbracht *The times, they are A-changin*. Dit protestlied, uit de vorige eeuw, is meer dan ooit actueel want de wereld en de politiek zijn inderdaad in verandering.

Wereld in verandering

Ik denk hierbij aan de vluchtelingenstromen, de terreuraanslagen, de klimaatveranderingen, de oorlog in Jemen, in Syrië, de al dan niet democratische verkiezingen in Congo, de toenaderingspogingen tussen Noord en Zuid Korea, de shutdown in de Verenigde Staten, de muur die de Amerikaanse president Donald Trump per se wil aan de grens met Mexico, het nationaal debat in Frankrijk over de toekomst van het land, de Brexit, de gewelddadige acties van de gele hesjes, enz.

Dichter bij ons zijn er de Europese, federale en Vlaamse verkiezingen op 24 mei. Er is de electorale strategie, de politieke families die hun vertegenwoordigers al in stelling brengen. Er is de kwestie van het aan zet blijven van politieke families na de verkiezingen, het verbreken van politieke beloften, het wisselen van burgermeestersjerpen, ...

Elke verandering heeft waarschijnlijk wel een goede reden maar toch... deze vatten we niet altijd. De samenleving kent vandaag de dag té veel eb en vloed en het strand wordt spijtig genoeg alsmaar kleiner. We kunnen proberen om de wereld te beheersen. We kunnen vragen aan de overheid om ons hierbij te helpen, kaders te voorzien en beslissingen te nemen om ons als burgers te beschermen. Maar, ons als burgers tegen alle terreur en alle onheil volledig beschermen, is ook voor de overheid onmogelijk. Dit lukt nooit als we – overigens volledig terecht – kiezen voor een open en een democratische samenleving. Want juist dit democratisch samenlevingsmodel heeft zijn beperking, houdt kwetsbaarheid en risico's in.

Het onderwijs is in verandering

Er zijn de nieuwe eindtermen. Er is de modernisering van het secundair onderwijs. Er bestaat nog steeds een lerarentekort. Het invoeren van het M-decreet bracht niet het verhoopte succes. Omwille van een ingeroepen belangenconflict door de Franstalige gemeenschapscommissie zit het inschrijvingsdecreet geblokkeerd. Het bijsturen van leerplannen verloopt fragmentarisch. De capaciteitsproblematiek blijft een terugkerend zeer. Het loopbaanpact, inclusief onderwijs, een brede eerste graad, duaal leren, flexibele trajecten, meertaligheid op school zetten het onderwijs steeds meer onder druk...

Maar als nieuwe voorzitter ben ik ervan overtuigd dat “Onderwijs in verandering” een verhaal van hoop is, want onderwijs verandert voor kinderen en jongeren alles, niet alleen hun vooruitzichten, maar ook hun dromen.

The times, they are A-changin – het GO! is in verandering

Ook het GO! is in verandering. Het GO! zal het voortaan met mij moeten doen als voorzitter. Ik weet dat het een hele uitdaging wordt om Eddy Baldewijns te vervangen. Maar ik ga dit zeker proberen. Zeker wat onderwijs betreft zitten we qua visie en strategie ongetwijfeld op dezelfde golflengte, doch de weg er naar toe of de gebruikte methode en middelen kunnen mogelijks verschillen.

Als voorzitter van de Raad van het GO! kies ik resoluut voor een open en democratische samenleving waar angst en woede geen plaats hebben.

The times, they are A-changin – De nieuwe Raad

Als nieuwe voorzitter van de Raad wil ik samen met de twee ondervoorzitters (Ann Van Driessche en Freddy Moreels) en alle andere raadsleden in 2019 te gaan voor een positieve en krachtvolle bestuursaanpak,

Samen dingen doen, samen nieuwe dingen realiseren gebaseerd op transparantie, helderheid, duidelijke rollen, met respect voor de vastliggende bevoegdheden en de gemaakte afspraken.

Het is mijn ambitie om op korte termijn de positiviteit die heerst bij de raadsleden, deze positiviteit te gebruiken om de banden met de andere bestuursniveaus aan te halen en te versterken.

De Raad van het GO! staat op lange termijn voor vooruitgang, geloven in dingen waar we voor gaan, geloven in de kracht van ons onderwijs, durven acties nemen, durven ondernemen en durven groeien, durven écht samenwerken, maar ook durven samen plezier maken en samen resultaten neer zetten.

Laat ons uit onze aparte (comfort)zones stappen, de glazen muren rondom ons slopen, om er samen iets waarde(n) vol van te maken.

Laat ons samen strategische plannen voor de toekomst (2020–2030) smeden om zo een nog kwaliteitsvoller, nog sterker en nog innovatiever onderwijsnet uit te bouwen en het GO! nog meer, nog beter op de onderwijskaart te zetten.

Ik ben geen wereldverbeteraar, maar in een open en diverse samenleving ben ik wel een onvoorwaardelijke voorvechter van gelijke onderwijskansen voor iedereen. Nelson Mandela zei reeds: “Education is the most powerful weapon which you can use to change the world”. Om dit te realiseren, hebben we elkaar nodig.

Kwaliteitsvol innovatief GO! onderwijs

Het GO! staat voor kwaliteitsvol, innovatief onderwijs.

Mijn bezorgdheid voor segregatie in onze maatschappij, in een samenleving die alsmear meer hyperdivers is, deze bezorgdheid wil ik via het GO!, via onze grondwettelijke onderwijsopdracht, aanpakken. Door met elkaar te leren samenleven, met elkaar opnieuw te leren spreken, te luisteren naar wat de andere ons vertelt.

Het GO! heeft de opdracht om met deze diversiteit en hyperdiversiteit op een positieve, respectvolle manier aan de slag te gaan en liefst face-to-face.

Kinderen, jongeren, ouders moeten gestimuleerd worden niet om de kat uit de boom te kijken, maar wel om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Ik reken hiervoor op onze scholen, onze instellingen, onze IPO's, onze CLB's, onze directies en onze leerkrachten om deze positieve boodschap op een gepaste manier (op maat van de school, de instelling, het centrum) uit te dragen en hiermee niet te talmen.

Ik ben ervan overtuigd dat het GO! met zijn uitstekend PPGO! het verschil zal maken.

The times, they are A-changing – GO! memorandum

In 2019 zal alles in de wereld, maar ook dichterbij ons, nog sneller en complexer worden. In 2019 zal het onderwijs met deze toenemende snelheid en complexiteit rekening moeten houden. Er niet op ingaan is voor het GO! geen optie.

Als we streven naar een kwaliteitsvol innovatief onderwijs voor iedereen dan moeten wij ons inzetten voor een onderwijsmodel gebaseerd op solidariteit en rechtvaardigheid waarin we evolueren naar een sociaal en ecologisch duurzaam systeem, waar iedere doelgroep (ook de meest kwetsbaren) een stem krijgen. Onderwijs moet mee zijn met de maatschappelijke evoluties en hierop een gepast antwoord kunnen bieden. Het PPGO zal hierbij ons kompas zijn en ons richting geven. De nieuwe technologieën zijn de hulpmiddelen om ons doel te bereiken. De duurzame schoolinfrastructuur zal voor de nodige balans zorgen tussen onderwijsopdracht en welbevinden.

Als GO! hebben we er alle belang bij om de leerplichtleeftijd van 6 jaar naar 5 jaar te brengen. Wetenschappelijk onderzoek toont immers aan dat op jonge leeftijd naar school gaan belangrijk is voor de ontwikkeling van jonge kinderen in het algemeen en

voor hun taalverwerving in het bijzonder. Door de verlaging van de leerplichtleeftijd komen ook de kinderen uit kansarme gezinnen vroeger in contact met de school- en leeromgeving. Leerkrachten kunnen op die manier sneller vaststellen wie extra begeleiding nodig heeft, zodat de achterstand afneemt. Ouders dienen positieve stimulansen te krijgen om hun kinderen naar school te sturen. Regelmatig in de klas zitten en op tijd komen hebben een gunstige impact op de ontwikkeling van de jongere. Voldoende structuur en regelmaat scheppen voor hen optimale leeransen.

Als onderwijsnet moeten we er ons ten volle van bewust zijn dat de beginsituatie van de leerling, zijn of haar achtergrond en de inspanningen van de school om de leerling maximaal te laten presteren, invloed hebben op de leerwinst.

De schoolpopulatie is niet overal dezelfde. De ene school heeft nu eenmaal meer leerlingen die een hoger initieel niveau hebben en/of leerlingen van wie de ouders meer perspectieven bieden om de schoolloopbaan van hun zoon of dochter te stimuleren, dan de andere. Ik besef dat dit factoren zijn waarop scholen geen directe invloed hebben. Deze factoren moeten de school echter stimuleren om inventiever, creatiever te werk te gaan en leermethodes te zoeken en te gebruiken die er echt toe doen zowel bij de zwakkere als de sterkere leerling.

In ons pedagogisch project streven we maximale leerwinst na voor elke leerling. De leerplichtleeftijd verlagen kan daar zeker toe bijdragen. Maximale leerwinst wensen we echter ook voor de sterke leerlingen. Immers zoals de onderwijsdeskundige John Hattie schreef: "Als je een leerling niet laat groeien, breng je hem schade toe". Dit mogen we als GO! niet laten gebeuren.

Het is goed dat we als onderwijsnet, in functie van ons GO! memorandum, onze onderwijskundige opdracht en onze onderwijskundige doelstellingen durven vast te nemen en tegen het licht durven te houden. Ons durven af te vragen of we wel goed bezig zijn. Durven na te denken over wat er nog ontbreekt om als onderwijsverstrekker kwaliteitsvoller, duurzamer en innovatiever te worden. Hierover met elkaar van gedachten durven wisselen en hierrond samen werken. De Raad is het GO! bijzonder erkentelijk omdat het onderwijsnet opnieuw de participatieve kaart trok om dit te

verwezenlijken. Dit vraagt moed. Dit zorgt er tegelijkertijd voor dat mogelijke angst en frustraties op een gepaste manier kunnen geventileerd worden.

- 10.000 leerkrachten
- 440 ouders
- 600 cursisten en meer dan 10.000 leerlingen

werkten hieraan mee. Meer dan 21.000 stemmen waaruit het GO! prioriteiten kon selecteren, dat is niet niks.

Het GO! memorandum is een krachtig signaal van het GO! gericht aan de toekomstige beleidsmakers. Onze GO! eisen naar de toekomstige Vlaamse beleidsmakers gaan over kansen zien en kansen nemen, over ideeën omzetten in acties, over creativiteit en innovatie en het maken van competente burgers.

We willen ook de positieve energie ontwikkeld tijdens het participatief traject gebruiken en verder blijven aanwakkeren.

In veranderende tijden gebeurt er al veel, maar soms is dit nog niet voldoende.

Laten we hiermee in het nieuwe jaar beginnen. Ik wens u allen daartoe veel positiviteit, een goede gezondheid en vooral veel lef om met elkaar te leren samen leven, ook als je bang of boos bent! Laten we straks op deze goede voornemens voor 2019 met zijn allen het glas heffen.

Dank u wel!

Geert De Soete

Voorzitter Raad GO!